

Politiet er på arbejde i festgaderne for at skabe trykthed i nattelivet. Men det er ikke nok, mener beboere, der efterlyser politisk begrænsning af natbevillingerne for at dæmpe Københavns nattefester.
Foto: Linda Kastrup

Beboere kræver færre natbevillinger: »Folk bliver voldsomt fulde«

Af Christoffer Panduro chrp@berlingske.dk

»Børn ikke kan gå i skole om morgenen uden at blive chikaneret af spritstive mennesker,« lyder det fra beboernetværk. Medlem af Københavns Borgerrepræsentation mener, at barejere bør tage en større del af ansvaret for larmen i nattelivet.

S madrede flasker, opkast i gaderne og larm, der umuliggør søvn for de lokale beboere.

Det er ofte billedet i Indre By i København, når weekenden har indfundet sig, og festglade københavnere har indtaget gaderne.

Om den situation er der flere af Indre Bys beboere, der er godt trætte af.

En af dem er Hannibal Holt, der er medlem af Københavns Beboernetværk, der repræsenterer en række beboerforeninger i København.

Han har ofte oplevet, hvordan larmen fra gaden har ødelagt nattesøvnen, og det er ikke kun i weekenderne, at der er larm og skrald.

Larmen er så voldsom, at han har installeret støjdæmpende vinduer på sit barns værelse.

Han fortæller, hvordan gaden, han bor på, på få år er gået fra at være en helt almindelig gade med boliger og butikker til nu at være blevet en festgade fra onsdag aften til søndag morgen.

»Tidligt på aftenen er stemningen hyggelig, men efter midnat er der et skift. Stemningen bliver ofte voldsom og lidt aggressiv. Folk er

voldsomt fulde og ofte også tydeligt påvirket af andet end alkohol,« siger han:

»Det er det, der skal gøres noget ved nu, for at vi kan leve vores liv. Det er blevet totalt umuligt på grund af den tilstand, vi oplever i gaden.«

Bevillinger i boligkvarterer

Hannibal Holt mener, at en stor del af skylden til dette skal findes et bestemt sted: Bevillingsnævnet i Københavns Kommune.

Han mener, at det er alt for rundhåndet med, hvor mange bevillinger der deles ud i hovedstaden. Det drejer sig især om natbevillinger, som han mener, der er alt for mange af i Indre By.

»Man kan ikke have en by, hvor folk ikke kan sove eller eksistere i den. Man kan ikke have en by, hvor børn ikke kan gå i skole om morgenen uden at blive chikaneret af spritstive mennesker,« siger han.

Københavns Beboernetværk har tidligere foreslået, at man etablerer en såkaldt partyzone i København, hvor alle barer, der har åbent efter midnat samles.

»Man kan ikke have en by, hvor folk ikke kan sove eller eksistere

i den. Man kan ikke have en by, hvor børn ikke kan gå i skole om morgenen uden at blive chikaneret af spritstive mennesker.«

HANNIBAL HOLT, MEDLEM AF KØBENHAVNS BEBOERNETVÆRK

Nu efterlyser Hannibal Holt, at Bevillingsnævnet lever op til restaurationsloven, hvori der står, at myndighederne skal tage en række samfundsmæssige hensyn, når der uddeles bevillinger.

Blandt andet skal man holde tilbage med at uddele bevillinger i områder, der er egentlige boligkvarterer, samt i nærheden af skoler og andre institutioner, der involverer unge.

Om det mener Hannibal Holt langt fra er tilfældet nu.

Er det ikke også en del af det at have en by, at der er et natteliv i hele byen?

»Vi er nødt til at komme videre fra den der idé med, at det er en del af det, og noget man kan forvente. Selvfølgelig er det en del af en by, at der er et natteliv, men alt har en øvre og en nedre grænse, og vi har nået den øvre grænse for, hvor meget der kan være, og den nedre grænse for, hvor åndssvagt det her kan blive.«

Barer kan fratages bevillinger

Andreas Keil, der er næstforperson i Bevillingsnævnet i Københavns Kommune og medlem af Københavns Borgerrepræsentation for Socialdemokratiet, mener ikke, at kommunen er for rundhåndet med bevillingerne.

Han fremhæver Bevillingsnævnets afgørelse om, at der ikke kommer flere natbevillinger i middelalderbyen. Den betyder, at der ikke kommer flere nye barer i Indre By, men at det kun er eksisterende, der kan blive forlængt.

»Jeg anerkender fuldstændig, at der er meget larm og gang i den. Mine egne oplevelser er også, at der efter corona er en bølge af opsparet energi. Så jeg anerkender fuldstændig den problemstilling, de (Københavns Beboernetværk, red.) kommer med,« siger Andreas Keil.

Forlænger I for mange af de her bevillinger? Er det ikke stukket af med nattelivet i København?

»Når vi snakker om at forlænge, så er det jo eksisterende restauranter og barer, som har været der i mange år. De har jo en levevej, så det er ikke sådan bare lige at fjerne den virksomhed og det levebrød. Så jeg synes ikke, at vi forlænger for mange.«

Andreas Keil mener også, at kommunen lever op til retningslinjerne i restaurationsloven.

»Politiet er repræsenteret på vores møder. Når vi forlænger og giver bevillinger, spørger vi dem altid, om de har indvendinger,« siger han.

På trods af at Andreas Keil ikke synes, at kommunen forlænger for mange bevillinger, mener han, at kommunen bør gøre mere brug af deres mulighed for at fratage barer deres bevillinger, hvis de ofte får klager.

»Det er ikke noget, der mig bekendt er blevet praktiseret endnu, og det er et værktøj, jeg synes, vi skal til at bruge noget mere. Jeg kunne godt tænke mig, at ejerne tog et større ansvar,« siger han.

Berlingske har også forsøgt at få en kommentar fra Københavns Kommunes kultur- og fritidsborgmester, Mia Nyegaard (RV), men det har ikke været muligt.

Giv os en mission

Vi bør takle samfundets udfordringer på samme måde, som amerikanerne gjorde med månelandingen i 1969.

POLITIK

PER MICHAEL JOHANSEN, REKTOR FOR AALBORG UNIVERSITET

KÆRE Mette Frederiksen, Jakob Ellemann-Jensen og Lars Løkke Rasmussen. Tillykke med Danmarks nye regering. Som mange andre har påpeget, er den et nødvendigt politisk nybrud i en tid med kriser og komplekse udfordringer: Krigen i Ukraine. Energitiksen. Inflation. Klimaforandringer. Mistrivsel hos mange børn og unge. Ændret befolknings sammensætning.

Regeringsgrundlagets allerførste afsnit skriver i også, at Europa og Danmark står over for flere, mere komplekse og kritiske udfordringer, end vi har gjort i årtier. Det vil kræve ambitioner og politisk mod af jer og af alle os andre at løse de komplekse udfordringer.

Men regeringsgrundlaget mangler en helt nødvendig erkendelse af, at eftersom kriserne og udfordringerne nu er mere komplekse og kritiske, end de har været i årtier, kan vi ikke længere løse dem med de samme strukturer, tiltag og fremgangsmåder, som vi har forladt os på i årtier.

Det er en erkendelse, vi alle burde gøre os. For det er ikke længere nok at satse på, at videnskaben alene vil levere de tekniske løsninger og menneskelige indsigt, vi skal bruge til at overvinde forhindringerne. Eller at virksomheder og organisationer af sig selv vil omsætte videnskabens løsninger og indsigt til varer og services, som kan bidrage til at løse udfordringerne. Eller at politikere og myndigheder hver for sig vil vide, hvornår og hvordan det er betimeligt at bringe løsninger og indsigt, varer og services i spil.

Vi kan ikke overvinde de helt store kriser og udfordringer, hvis vi bliver ved med at angribe dem som

“**Det var en vild og nærmest umulig mission, Kennedy kastede sit land ud i, og det kostede 28 milliarder dollars at føre den til ende**

individuelle aktører med hver sin modus operandi og hver sit mål. De problemstillinger, vi står over for i dag, er så omfattende og komplekse, at vi alle sammen er nødt til at arbejde sammen om at løse dem på én gang.

Vi er med andre ord nødt til at agere, som store dele af det amerikanske samfund gjorde i 1960'erne, da præsident John F. Kennedy fastsatte sit mål om at flytte en mand til Månen inden årtiets udgang.

Det var en vild og nærmest umulig mission, Kennedy kastede sit land ud i, og det kostede 28 milliarder dollars at føre den til ende. Månelandingsprojektet involverede 400.000 mennesker hos USA's statslige myndigheder, på landets universiteter og i høj grad også i private virksomheder i brancher inden for alt fra elektronik og computere til fedtvarer og beldåning.

Med Nasa som overordnet koordinator arbejdede en usædvanlig bred og mangfoldig skare af amerikanske aktører sammen om at gøre Kennedys vision til virkelighed. Og missionen lykkedes. 20. juli 1969 satte Neil Armstrong sin fod på Månen som det første menneske nogensinde.

DE KRISER OG udfordringer, vi står med i dag, er mindst lige så store og komplekse som månelandingen, og hvis vi vil løse dem, er vi nødt til at gribe dem an, som amerikanerne gjorde dengang: som missioner. Missioner med et stærkt politisk ejerskab og statlig koordinering og med involvering af aktører fra alle dele af samfundet. Kun sådan opnår vi nok autoritet, handlekraft og uddyttelse af tiden til at nå resultater, der virkelig gør en forskel.

Den norske regering er allerede gået den vej, i oktober annoncerede den norske regering, at den ville iværksætte to missioner, som i løbet af de kommende år skal nå to ambitiøse – og for det norske samfund vigtige – mål: Flere unge skal i arbejde eller uddannelse, og alt foder til dyreopdræt skal være bæredygtigt.

Præcis hvordan missionerne rent praktisk skal udformes og finansieres, er nordmændene stadig i gang med at afklare. Men en ting står allerede klart: Det er den norske stat, der – præcis som Nasa – initierer missionerne, koordinerer dem og har det overordnede ansvar for, at de lykkes.

KÆRE METTE Frederiksen, Jakob Ellemann-Jensen og Lars Løkke Rasmussen, jeg vil opfordre jer til at gøre som den norske regering: Påtag jer det ansvar, der er så stort, at kun regeringen – med alle sine beføjelser – og staten – med alle sine ressourcer – kan løfte det. Giv os eller flere missioner, som alle aktører i landet – vidensinstitutionerne, erhvervslivet, civilsamfundet, offentlige institutioner – kan forenes om at løse til gavn for hele vores samfund.

På Aalborg Universitet (AAU) er vi klar til at yde vores bidrag, og vi har allerede gennem et stykke tid arbejdet hen imod missionsdrevet forskning. I vores nuværende strategi fra 2022 er et af hovedmålene, at AAU vil være et missionsdrevet universitet.

Så i november drøftede vi to missioner, som vi nu skal i gang med at udvikle yderligere: missionen at skabe 100 procent grøn energiforsyning i Danmark og missionen at øge trivsel hos børn og unge.

Den radikale gangart

Politikeren mener: «På forbløffende kort tid er Martin Lidegaard blevet fanget af den forbandelse, der hviler over Radikale Venstre. Partiet kan ikke finde ud af at komme i regering, og det kan ikke finde ud af ikke at være i regering». Tegning: Per Marquard Otzen

Hvis vold overalt var navnløs og ustraffet

SIGNATUR
PETER WIVEL

Skyldige magthavere drages aldrig til ansvar for deres små og store politiske ugerninger. Det vil hverken ske i Rusland eller Kina.

At tvære 'forsigtig', at have 'forsyn', betyder at se fremad. Ordene bar to forskellige, men lige vigtige betydninger. De tiltror os evnen – og pligten – til at søge at forudsige og forudsige følger, som vores handlinger kan få. Vi må se bagud for at kunne se fremad. Historien er fortidens eneste fremtid, siger den franske historiker Annette Wierwiorka.

Wierwiorka kalder 1900-tallet for 'Vidnes tidsalder'. For første gang i historien fortæller denne klodes menneskeskabte katastrofer og masse mord ikke alene af

åndsfrøster og forskere, men med de overlevendes egne ord. De er vidner, såvel tidsvidner som vidner i retlig forstand. Fra historiske optagelser af processerne i Nürnberg, umiddelbart efter Hitler-regimets undergang i 1945, fæstholdt filmkameraer et uforglemmeligt, ikonisk øjeblik: En ung kvinde, der havde overlevet nazisternes Holocaust, fortæller domstolen, hvad hun har set og oplevet.

På vej ned fra vidneskranken passerer hun på sin højre side anklagebenken. Her sidder den overlevende nazitop på rad og række og gør grimasser: På dem venter galgen. Først i dette øjeblik drejer kvinden sig hoved og tilkaster sine blyder et uafætteligt blik.

I SØNDAGS kunne vi her i avisen læse den finske forfatter Sofi Oksanen's vældige essay om Putin-regimets uafbrudte forbrudelse og den gerne oversete kendsgerning, at overgrebene begynder hos kvinder på hjemmefronten. Derfra spredte volds og voldtægt sig ganske naturligt til fronten i Ukraine, hvor den russiske tilintetgørelseskrig ingen ende vil tage.

Tyskland beskæftiger sig i dag intensivt med begrebet erindringskultur. Her er kulturhistorikeren Aleida Assmann en førende personlighed – i allerhøjeste grad i Hannah Arendts ånd. Assmann beskriver erindringskultur som den 'ansvarlige hedshorisont', demokratiske samfund ef-

“**Russisk erindringskultur skrives, som vinden blæser og efter statsmagtens luner og lægne**

ter Anden Verdenskrig har måttet udvide i betragtelig forstand. Nationernes skyggesider, deres menneskelige afgrunde, er i dag et kollektivt selvportræt og en advarsel til fremtiden.

Denne politiske udvikling var ingen selvfølge. I det demokratiske Tyskland måtte man helt op til 1990'erne, før den professionelle værnemagts, altså hærens, selvfulgelige og katastrofale bidrag til Holocaust under en bølge af protester blev ført til historisk protokol.

Anerkendelsen af historiske sår er en nyskabelse, et novum i historien, en etisk omvendelse, skriver Assmann. Den er et nyt grundlag for national identitet. Vi lever områder i vidnes tidsalder, historisk og retligt. Herved adskiller demokratier sig radikalt fra tilstandene i denne verdens to største diktaturer, Rusland og Kina. Også det kunne Oksanen fortælle os en historie om, mildt sagt.

Forskellen er et sindbillede på afgrunden mellem diktatur – et varigt, urokkeligt diktatur – og et livgivende demokrati. TIDLIGERE DENNE måned modtog Oleksandra Matvijuk, den ukrainske forfatter og aktivist, Nobels Fredspris i Oslo. I sin tale og i senere interviews opfordrer hun os til at kalde en spade for en spade, ikke lulle os i søvn med forsonende omskrivninger, der svigter vores demokrati.

Matvijuk kalder kernen i russisk kultur for 'selvfølgelig straffrihed'. Det sortner for den eneviddelige russiske magtklækkes øjne ved udsigten til at få et demokratisk naboland, hvor de nægtiges korruption, kriminalitet og vold risikerer at komme for uafhængige domstole.

«Putins værste nederlag ville være et Ukraine, hvor alle mennesker er beskyttet af retten», sagde Matvijuk til ugemagasinet Die Zeit umiddelbart før jul. Denne krige føres ikke kun mellem to nationer, men også mellem to værdisystemer, et autoritært og et demokratisk. Ved siden af alle verdens andre problemer, først og fremmest klimakatastrofen, er det et problem, der må løses for at genoprette den internationale orden, sagde hun.

Russisk erindringskultur skrives, som vinden blæser og efter statsmagtens luner og lægne. Det afgørende er, at vold i det russiske samfund overalt er navnløs. Skyldige magthavere drages aldrig til ansvar for deres små og store politiske ugerninger. Det vil hverken ske i Rusland eller Kina.

Historien kunne måske have taget en ny drejning i vores del af verden, hvis den, altså historien, også i det daglige, i højere grad var skabt, set, redigeret og skrevet af dens første ofre, af kvinder. Demokrati er kampen for retfærdighed.

peter.wivel@politiken.dk

Destruktive skræmmebilleder af København

Modsvaret til de beboere i København, der ofte maler et forvrænget billede af byen som international metropol.

KØBENHAVN

JEPPE MØLLER-HERSKIND, KOMMERCIEL DIREKTØR I HØRSTEA

IGENNEM de sidste ti år har et mindretal af beboerne i Københavns forskellige beboerforeninger dygtigt malet blå og brand over Københavns turisme, spirtende gastronomi og nattelivsscene og ikke

holdt sig tilbage fra at evaluere det københavnske restaurations- og natteliv.

Og det er ikke kun oplevelsessektorens værdi, der har mærker beboerforeningenes vrede. De har også raset i medierne over alt lige fra farven på virksomhedernes facader og støjen fra Københavns Metro til lyden fra turisternes rullekuffetter. Vedrørende restauranter, barer og cafeer har få beboerforeninger fremført alt lige fra lukning af fudeservering kl. 22, ønske om færre bevilgninger i København til – som et af de mest rabiate forslag – at fratage virksomhederne bevillingerne i et ønske om en hovedstad, som lukker ned kl. 23.59.

Jeg må blot konstatere, at disse beboere ikke ønsker en konstruktiv dialog, men en krige med erhvervslivet, og der er ikke det, der ikke er galt med udviklingen af København.

“**København er og bliver en international metropol – og ikke en søvndyssende provinsby**

Det forekommer ekstremt destruktivt at fremføre skræmmebilleder af blod i gaderne, politianmeldte Teknik og Miljøforvaltningen, foreslå lukning af det professionelle natteliv til midnat eller ønske en begrænsning af natbevillinger i Midtaldertiden. Det ville være så langt borte med en tæt og anerkendende dialog om, hvilket København vi ønsker for fremtiden – sammen. Men det ønsker beboerne ikke – de ønsker en total identitets- og udviklingsforladt hovedstad.

JEG HAR IGENNEM ti år mødt beboerne i diverse nattelivs- og erhvervsudvalg. Og indtil i dag har jeg afholdt mig fra at sige det, som alle tænker: Hvis man ønsker en stille by med ro efter kl. 22, så er der rigtig mange gode muligheder for at bosætte sig andre steder end i hjertet af hovedstaden.

For København er og bliver en international metropol – og ikke en søvndyssende provinsby.

I stedet for at tegne fronterne op og hoppe i hver vores skyttegrav, så bør vi alle – beboere, kulturliv, ungdomsorganisationer, det professionelle natteliv, Københavns Kommune, politiet mv. – sætte os sammen og skabe en konstruktiv og visionær retning for byens fremtid.

De professionelle oplevelsessektorer skal respekteres og anerkendes for deres indsats for byen og for at skabe et trygt og sikkert natteliv, en verdensklasse gastrocene og et København med utallige muligheder for at nyde livet, som ikke findes andre steder i verden. Det skal vi være stolte af i stedet for at modarbejde, så vi sammen kan sikre, at København bliver den bedste udgave af sig selv.

Horesta-direktør udviser foragt for almindelige københavnere

At udpege os beboerforeningsformænd til at være nogle få brokkehoveder er at anfægte, hvordan demokratiet fungerer.

REPLIK

LOTTE JUUL NIELSEN,
FORMAND, STRØGÆRNE OG STRØGÆTS BEBOERFORENING;
LIS DAMM,
NÆSTFORMAND, RUNDTEJERN KVARTERS BEBOERFORENING;
MAX HOCHERMANN,
FORMAND, GRØNNEGADE KVARTERS BEBOERFORENING;
OBUE ROSTRUP,
FORMAND, BEBOERFORENINGEN FOR INDRØ NØRREBRO;
SØREN RUD,
FORMAND, NØRRE KVARTERS BEBOERFORENING

HORESTA's kommerциelle direktør, Jeppe Møller-Herskind, gentager i et debatindlæg i Politiken (30.12.22) sin foragt for beboerne i København, repræsenteret af en række beboerforeninger i Indre By og på Indre Nørrebro. Han udviser stor foragt for almindelige københavnere, der er generede af den nattevilstindustri, han repræsenterer. Han har fremført de samme argumenter i utallige debatindlæg, i høringsvar til kommunens restaurationsplan og andre steder, hvor det har været muligt for ham at få plads.

Det er ærgerligt, at Herskind, som er ny direktør i Horesta, har medbragt sin aggressive debatform fra sin tidligere arbejdsplads, DRC (Danske Restauranter og Cafeter). Vi beboerforeninger har gennem de sidste mange år haft en fin og konstruktiv dialog med Horesta og har samarbejdet om flere tiltag, der kunne forbedre livet for beboerne i de områder, hvor nattevilstlivet i København er værst. Vi er kede af, at dette samarbejde nu kan sættes over styr på grund af en ny direktørs indestængte vrede over, at beboere tillader sig at have en mening om, hvordan nattevilstindustrien udvikler sig til kæmpe gene for deres liv og dagligdag.

Herskind skriver bl.a., at beboerne ikke ønsker en konstruktiv dialog, men inderst inde ville de være forberede. Beboerrepræsentanter har deltaget i forberedelsen af flere restaurationsplaner i samarbejde med bl.a. Horesta. Vi har siddet med i kommunens Samarbejdsforum for Nattevilst i otte år, hvor der har været holdt 32 møder, deltaget i de nye Nattevilstvalg og har her allerede været med i fire møder.

Vi har desuden haft møder med Horesta (før Herskinds tid), med DRC, med politiet, borgmestre, lokalpolitikere, medlemmer af Folketinget og også med mange formuigtige restauratører. Lige lidt har det hjulpet.

Nattevilstindustrien med bl.a. Rekom (der ejer mere end 30 borer med nattevilling alene i Middeltårnderbyen) og DRC i spidsen har i alle disse år forsøgt at mistænkeliggøre beboerne. De har helt bevidst set bort fra stakkevis af læserbreve og hundrevis af høringsvar fra desperate beboere, fra valdsstatistikker, fra rapporter fra nattevill, kort sagt opført sig som den berømte struds, der ikke vil se kendsgerningerne i øjnene.

RIGHTIG MANGE beboere i Indre By og på Indre Nørrebro har det synspunkt, at der for en ganske nattevilling og udeserveringer. Vores primære ønske er at kunne opholde os (og sove) i vores lejligheder.

Når der på hverdage sidder mellem 20 og flere hundrede fulde gæster på udeserveringer under ens vinduer indtil midnat, kan det være svært for både børn og voksne at falde i søvn. Når der både på hverdage og i weekender er hundrevis af unge, der sejler rundt i vores gader til kl. 5 om morgenen, kan det i den grad også være svært at sove. Når vi næste dag skal over søer af pis og bræk i vores porte, ja, så synes vi, nattevill er blevet for meget.

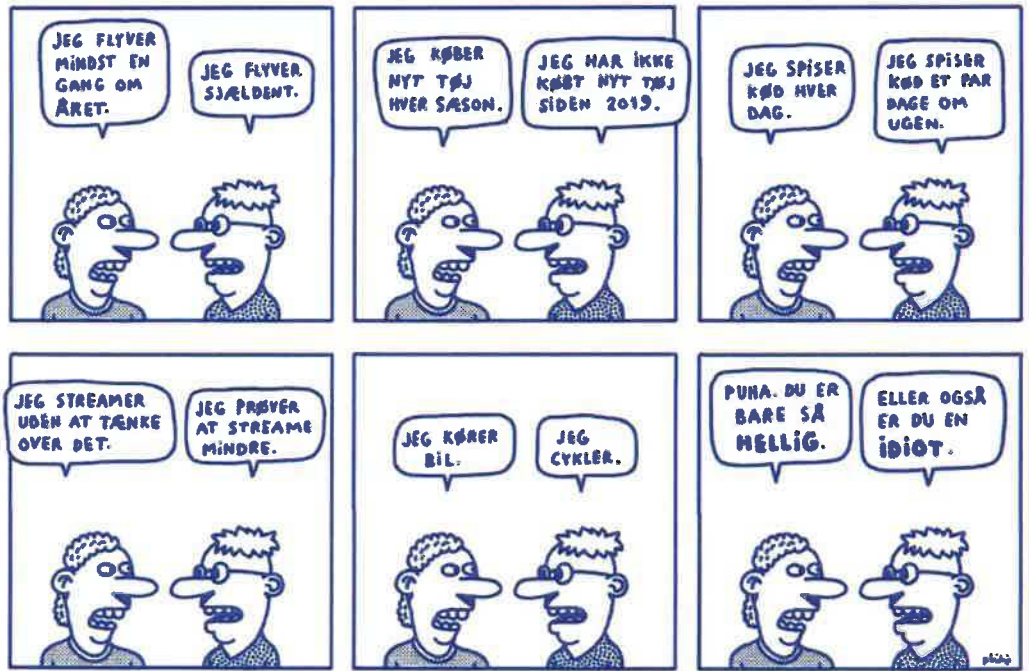
Men hver gang vi til møder har talt for, at der bør være færre nattevillinger end de mere end 1.000, der er i København i dag, så truer repræsentanter for nattevillindustrien med at forlade møderne. Så dialogen dur åbenbart kun så længe, der ikke ændres noget ved de privilegier, som industrien har opnået de sidste 10-12 år, hvor København har udviklet sig fuldstændig uden styring i nattevill. Eeks. har Indre By nu næsten dobbelt så mange 05-bevillinger som Østerbro, Nordhavn, Amager, Nørrebro, Valby, Nordvest, Vanløse, Sydhavnen og Brønshøj tilsammen.

Vi ved, at volden i Indre By stiger med 100 pct. i forhold til Eeks. Vesterbro efter midnat, og vi ved, at volden stiger med ca. 16 pct. for hver time, barenne har åbent natten igennem.

Vi oplevede under coronabegrænsningerne i nattevill, at antallet af konstaterede, overfald, voldstager, tyverier og markedsalg faldt markant. Vi ved, at 30.000 unge årligt er i kontakt med sundhedsvesenet på grund af alkoholrelaterede skader, og vi oplever, at det er nødvendigt at opsætte et nødhospitals tæppe på Rådhuspladsen i december, fordi den umådelig druk der flyder helt ud over egne bredder. At påpege og kritisere dette er på ingen måde det samme som at ønske en total identitets- og udviklingsforladt hovedstad, som Herskind fremfører.

AT UDPEGE OS beboerforeningsformænd til at være nogle få brokkehoveder er at anfægte, hvordan demokratiet fungerer. Vi repræsenterer vores mange medlemmer, forsvare deres sag og udtaler os på deres vegne. Vi formoder, at Jeppe Møller-Herskind også udtaler sig på vegne af sine medlemmer, men håber det ikke.

Små skridt

Tegning: Philip Ytornel

Hvad er det egentlig, selfien indfanger?

SIGNATUR
KIM SKOTTE

Som næsten alle andre bruger jeg flittigt mit mobilkamera. Hvad er det egentlig, jeg vil kunne huske deroppe i skyen?

Jeg har altid været fascineret af den tilsyneladende tilfældige måde, erindringer fungerer på. Skelsættende begivenheder i mit liv er nærmest pist væk, mens tilfældige øjeblikke er indkapslet som i rav. Vil den kop kaffe, jeg sidder og drikker, blive en kop kaffe, jeg husker, fordi morgenyset falder ind i stuen med et usædvanligt gyldent skær, og jeg er ekstra modtagelig efter en nat med sparsom søvn? Langt mere sandsynligt vil den blive opløst i den endeløse række af andre glemte kopper kaffe.

Marcel Proust huskede den gamle verden med et moderne tilbageblik, da først

duften af en mædeleekage dyppede i lindsted havde ramt hans sensible næse. I virkeligheden er bogens anden nøglescene nok så central. En pludselig ubalance på skæve brosten forskyder sent i værket MarceIs perspektiv og åbner en dør ind til forgængelighedens og forfængelighedens makabert støvede teater.

Måden, vi skriver om erindringer på, fortæller meget om den tid, vi lever i. I de seneste årtier har autofiktion til dels fortrængt den klassiske selvbiografi. Autofiktionen hævder demagogisk, at du ikke behøver at have en spektakulær historie. Fokuserer man tilstrækkelig skrupuløst, bliver alle liv særlige. De senere år har interessen samlet sig om exofiktionen, der til dels har fortrængt den traditionelle biografi. I stedet for at genfortælle en livsbane med et element af indlevelse, sætter man nu i stor stil på at udfylde den tomme skal med frit fabulerende indlevelse i en ådselsfølelse.

Selv om jeg har nydt adskillige af værkerne, har jeg hele tiden følt mig lidt utilpas ved det potentielt parasitære i exofiktionen. At man på den måde borer sig ind i en kunstners eller politikers liv og mere eller mindre velgribend overtager dets følelsesliv med sine egne forestillinger.

JEG HAVDE ikke helt sat ord på det, før jeg nu læser den russiske forfatter Maria Stepanovas 'Til minde om erindringer'. Et

“ Jeg har hele tiden følt mig lidt utilpas ved det potentielt parasitære i exofiktionen

essayistisk erindringsværk, der både er et forsøg på at etablere en fragmenteret, russisk slægtskrønike og en undersøgelse af vores forhold til erindringer i kunst og litteratur.

»Stadig mere af det udsagte hentes frem fra ikke-eksistensen, mennesker glemte af deres egen tid præsenteres, som var de nyopdagede øer, skriver Stepanova præcist uden specifikt at mente det på exofiktionen. »Nutiden er lige så uoverbeviset, om, at den behersker fortiden, som i sin tid kolonimagterne kolonierne...«, fastslår hun.

Stepanova har klart mere tilovers for den tyske forfatter W.G. Sebalds dokumentariske fiktion, som hun da også selv klart nok er i slægt med. I Sebalds værker illustreret med tilfældige fotografier, der ligner løstre erindringer snarere end dokumentation, synes fortælleren af og til at smelte sammen med forfatteren... men en mærkelig gennemsnitlighed får os alligevel til at trykke på hans eksistens, skriver Stepanova om Sebald, der kommer ved en bilulykke i 2001, men stadig er en lyslevende nøglefigur i en slags kollektiv erindringslitteratur.

Stepanova skriver om erindringer i familien, individet, nationen, kulturen. Som en intellektuel russisk forfatter- stemme, der skriver indgående om russiske forfattere som Osp Mandelsjtam, der blev udrenset af Stalin og døde i en gulag-

lejr, er hun på mange måder en vigtig stemme i den aktuelle situation. Også selv om hun meget af tiden ikke er udtalt politisk, men skriver i traditionen for den essayistiske erindringslitteratur fra Montaigne via Proust og Walter Benjamin til Nabokov og Sebald.

Et særligt spor er viet (selv)portrætterne. Hvad er det, vi vil indfange? Engang var det en typologi eller en presentation af det ultimative udgavn om et menneske. Rembrandt blev skotet af sin samtid, fordi han så at sige 'frame' i sine selvportrætter dokumenterede sit livs fremskridende bevægelser og forfald.

Stepanova har bl.a. fået mig til at granske Rafael Goldchaims 'I Am My Family', hvor Goldchain ved at tage selvportrætter klædt ud som et helt slægtskab af jødiske mænd og kvinder, der i løbet af 1800- og 1900-tallet blev spredt ud over kloden eller opløst af holocaust, så at sige generer sin slægt via selvportrætter.

Hvad er det, vi tror, vi indfanger, når vi tager selfies og med vores mobilkamera fastlæser tusindvis af situationer, der alle sammen har det til fælles, at de dokumenterer, at vi var dér i lige præcis det øjeblik? Bliver det hele mon mere eller mindre flygtigt af denne dokumentation uden end? Min kaffeoplyst det lys, der lige nu er ved at blive opløst af endnu en grå dag.

kim.skotte@pol.dk

Stop den unintelligente regulering i bankerne

Ufatteligt, at det skal være så svært at få oprettet en konto til sit børnebarn på to måneder.

BANKER

OLE BJARRUM,
PROFESSIONELT BESTYRELSESMEDELMED
I BANK OG FORSIKRING

FRYGTET SAMFUNDET, at mit seneste børnebarn vil hvidvaske penge eller finansiere terror? Eller er det mig, samfundet er utryk ved?

Alex er en to måneder gammel baby. Mit 9. skud på stammen. Han skulle na-

turligtvis - lige som de otte andre børnebørn - have oprettet en såkaldt børnebørnskonto. Det skulle helst ske inden årsskiftet. Så jeg bad min bank oprette kontoen, samtidig med at jeg sendte en kopi af barns pas. Banken har nemlig fået reglerne pålagt til at kende deres kunder. De kender jo ikke Alex på to måneder. Men mig har de haft som kunde i over 40 år. Og jeg har oprettet lignende konti til mine otte andre børnebørn.

De kaldes mig 'Premiumkunde', bl.a. fordi jeg har en stor del af min formue stående i banken. Jeg har endda for mange år siden haft en direktørstilling i en af de banker, som via funktioner er blevet til min nuværende bank. Og jeg har siden arbejdet hele mit liv i den finansielle sektor. Da jeg har været direktør og senere bestyrelsesmedlem i en årtække i banken

“ Er det min skyld? Er det bankens skyld? Er det Finanstilsynets skyld?

og forsikringsselskaber, er jeg godkendt som 'Fit and Proper' af Finanstilsynet igennem mere end 25 år.

Alex på to måneder var med sin familie i Frankrig i juleferien, så han havde allerede fået sit eget pas. Det sendte jeg til banken i kopi. Retur kom besked om, at banken ligeledes skulle have kopi af hans sundhedskort. Det fik jeg så tilsendt af den stolte far som en elektronisk kopi af Alex' sundhedskort. Svar fra banken: »Der mangler en adresse på Alex. Den skrev jeg så tilbage til banken. En tredje medarbejder skriver så, at adressen skulle fremgå af sundhedskortet. Det gjorde den ikke. Hvorfor ved jeg ikke.

Kunne jeg så skaffe dokumentation for adressen, når familien kom hjem fra juleferie i Frankrig? Nej, svarede en 4. medarbejder. Herefter ringede jeg til banken og

fik o.k. efter at have talt med filialdirektøren.

Alligevel skriver en 5. medarbejder, at banken ikke alene skal have dokumentation for Alex' adresse, men nu også ønsker opdatering af dokumentationen på mig. Altså at jeg skulle sende kopi af mit pas og mit sundhedskort. Lidt trættende jeg at svare med en morsomhed: »Det er det samme pas og det samme sundhedskort, som har været gyldigt i forbindelse med mine otte andre børnebørn. Den gik ikke, så jeg måtte sende kopi af mit eget pas og sundhedskort.

Efter samtaler og mails fra en 7. medarbejder faldt det endeligt på plads. Er det min skyld? Er det bankens skyld? Er det Finanstilsynets skyld? Er det Folketingets skyld? Er det EU's skyld? Det er i al fald unintelligent.